

Neden Oldürüldü?

ERHUN GÜVEN *Bir Yurttaş*

24 Ekim 1997 tarihinde Cumhuriyet gazetesinde yayımlanan makalesini yurttaşlarımıza tekrar hatırlatmakta yarar var.

'Kimin Özgürlüğü?'

CHP rahat ve net, ANAP sıkıntıda, DSP ortalarda...

Konu bir kez daha "türban".

Yasal çerçeve ve yüksek yargı organlarının getirdiği yorum açık. Eğitim kurumlarında öğrencilerin ve öğretmenlerin derslere başörtüsü ile girmeleri yasak. Ama ülke genelinde ve özelinde de yükseköğretim kurumlarında, yasağı uygulayanlar azınlıktalar.

Başbakan dahil, ANAP yönetiminin yasağın kalkmasından yana olduğu anlaşılıyor. -Önemli olan insanın kafasının içidir, dış görünümü değil!-

Söyledikleri doğru da... O doğruyu bir ikiyüzlülüğü gizlemek için kullanmaları yanlış!

★★★

Yanıtlanması gereken tek bir soru var: Bu konu bir "bireysel özgürlük" sorunu mudur?

Sorunun yanıtı ise, başka iki sorunun yanıtına bağlı.

Birincisi.. başlarını örterek derse girmekte direnenler, bunu gerçekten de inançları gereği mi yapıyorlar? İkincisi.. bazılarının başlarını örterek derse girmesi, acaba başkalarının özgürlüklerine bir "tehdit" oluşturuyor mu?

Birincisi açık... Bazıları başlarını inançları gereği örtüyor; bazıları ise maddi çıkar karşılığında ya da baskı nedeniyle.

İkincisi de duruma bağlı... Olay eğer bir kişisel inancın yerine getirilmesiyle sınırlı ise sorun yok. Ama toplumsal bir baskı aracı olarak kullanılıyorsa; özellikle de dine dayalı bir düzen kumak için, siyasal amaçla yapılıyorsa; yani örgütlü bir çabanın ürünü ise.. sorun çok!

Çoğunluğu başörtülü öğrencilerden oluşan bir sınıfta, laikliği özgürce tartışabilir misiniz? Derse başörtüsü ile giren bir öğretmenin sınıfında, parmağınızı kaldırıp da laikliği savunma cesaretini gösterebilir misiniz?

Bu ülkede oruç tutma özgürlüğü var.

Acaba Anadolu'nun genelinde, bir "oruç tutmama özgürlüğü"nin bulunduğunu da söyleyebilir misiniz?

Oruç tutmama özgürlüğü 20 yıl önce vardı, şimdi ise "çok yerde" yok.

Bugün derslere kız öğrencilerin başı açık girme özgürlüğü var... Acaba 20 yıl sonra da "her yerde" olacak mı?

Konu sadece Müslümanların büyük çoğunlukta olduğu Türkiye'de tartışılmıyor. Müslüman bir azınlığın yaşadığı Batı Avrupa ülkelerinde de tartışılıyor.

Şu sözler, Fransız yazar **Elisabeth Badinter**'e ait.

"Cumhuriyet okuluna girerken, insanlar farklılıklarından arınmalıdır. Bunun sonu yok. Bugün türbana evet derserseniz, yarın Taleban'ın tepeden tırnağa kapalı, gözleri bile görünmeyen kızlarına nasıl hayır diyeceksiniz? Unutmayın ki, bazı ülkelerde, kadınlar başlarını kapatmadıkları için öldürülüyorlar."

Evet, soru açık uçlu.

Sınırı nasıl çizeceksiniz?

Yarın sakallı, sankli, cüppeli öğrenciler kapınıza dayandığında, neye dayanarak "hayır" diyeceksiniz? Başlarında kalpak, kollarında üç hilalli bantlarla derse girmek isteyen gruplara hangi "haklı gerekçe" ile karşı çıkacaksınız?

Sankli, peçeli öğretmenler, ka-

mu görevlileri... Sankli, peçeli, fesli milletvekilleri... Bakanlar...

Aradaki fark, başörtülü öğrencilere alışmış, ama ötekilerine henüz alışmamış oluşumuz mudur? ★★★

Küçük bir olaya uyguladığınız bir mantığı sonuna kadar götürün. Özelden yola çıkıp genele yayın.

Eğer sonuçta kabul edemeyeceğiniz bir durumla karşılaşıyorsanız; mantığının kabul edilemez olduğu ortaya çıkar.

"Türban olayı" sadece bir simgedir.

Ortada bir özgürlük sorunu var olmasına var da, acaba söz konusu kimin özgürlüğü?

Yasalan uygulayan İstanbul Üniversitesi Rektörü'nü tehdit eden "türbanlı" öğrencinin mi? Yoksa Anadolu'daki eğitim kurumlarında giderek pısmak zorunda kalan "türbansız" öğrenci ve öğretmenlerin mi?

Ve sonunda tüm bir toplumun mu?

Bu Hatırlatma:

- Olaylan, rahat köşelerinde oturup sadece medyadan "ah.. vah.." ile izleyen laik(!) yurttaşlara...

- Anıtkabir defterine, **Ata**'nın huzurunda, uygulamayacakları sözleri biçimsel olarak yazan ülke büyüklerimize...

- İnanç ve düşünce özgürlüğünü, laik cumhuriyetin vazgeçilmez temel ilkeleriyle kanştıranlara...

- "Din siyaseti mi? Din ticareti mi? Yoksa her ikisi mi?" soru ve cevaplarının hâlâ farkında olmayanlara...

- Yarım yüzyılda adım adım yıktığımız "öğretim birliği"nin artık yok olacağını göremeyenlere...

- "İnançlarımız dünyevi meseleleri din kurallarına göre düzenlemeyi öngörüyor. Laikliği kaldırıp yerine İslam toplumu ilkelerini koymak için sırada ne varsa yapacağız!" diyenlerin bunları, usulca, ür-kütmemeye çalışarak, "demokrasi ve özgürlük"leri kullanarak gerçekleştirmekte olduğunu görmek istemeyenlere...

- "Laik, demokratik cumhuriyetimiz" diye başlayan konferanslarda, panellerde, seminerlerde mangalda kül bırakmayan bilinçsiz ve ilkesiz "entellerimize"... ve

- "Laik, demokratik, çağdaş cumhuriyetimizin" temel ilkelerini -sözüm ona savunan- tüm sivil toplum örgütlerinin tutarsız üye ve yöneticilerine...

Yurttaşlarımızın,

Ahmet Taner Kışlalı'nın, 1999 yılında yayımlanan "Ben Demokrat Değilim!" kitabının, özellikle "Atatürk ve Kemalizm Üzerine", "Demokrasi Üzerine", "Laiklik ve Türban Üzerine" yazdığı bölümlerini dikkatle okumalarını öneririm.

Acaba, Ahmet Taner Kışlalı'yı kimler, neden öldürdü?..

Acaba, Sivas'taki "toplulu cina-yet" kimler tarafından yapıldı?..

Acaba?.. Acaba?.. Acaba?..

Acaba.. neden doğru sualleri sormasını, cevaplarını araştırıp bulmasını.. ve biraz zahmet edip etkili ve azimli bir mücadele sürdürmesini bilmiyoruz?

Bu yazıyı okuduktan sonra lütfen, "Ama ne yapabiliriz ki?.." demeyin. Hiç vakit kaybetmeden, "Ne yapabilirim, nasıl etkili olabilirim?.." diye düşünün. Her yurttaşın, tabii istiyorsa, olanaklarına, niteliklerine göre hukuk kuralları içinde kalmak şartıyla, mutlaka yapacak bir şeyi vardır.

Eğer hiçbir tepki göstermezseniz,

"Laik cumhuriyete güle güle, demokratik mollalara hoş geldiniz" deyip bir daha da şikâyet etmeyin.

30/11/2002

